

Februári számunk Munkabiztonság rovatában ismertetjük többek között az újonnan létrejött Nemzeti Munkaügyi Hivatallal kapcsolatos fontos tudnivalókat, valamint a munkavédelmi bíróság kiaszabásának januártól hatályos új rendjét.

Foglalkozás-egészségügy rovatunkból megismerhetik a kémiai biztonságot érintő megváltozott bejelentési kötelezettségeket, illetve a hatósági átszervezések kapcsán szükségessé vált jogszabálmódosításokat. Ezt a Kitekintő, az új szabványok és jogszabályok követik, majd egy tárgoncás szállítás során történt munkabaleset tanulságait ismerhetik meg.

Munkabiztonság

323/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet a Nemzeti Munkaügyi Hivatalról és a szakmai irányítása alá tartozó szakigazgatási szervek feladat- és hatásköréről

A 2011. december 1-jei *Magyar Közlönyben* megjelent 1413/2011. (XII. 1.) Kormányhatározat alapján a foglalkoztatáspolitikai szervezetrendszer egyszerűsítése és a hatékonyság fokozása érdekében 2011. december 31. hatállyal a *Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézetet* és az *Országos Munkavédelmi és Munkaügyi Főfelügyelőséget* összevonták és beolvastották a *Foglalkoztatási Hivatalba*.

A 323/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet a *Foglalkoztatási Hivatal* elnevezését 2012. január 1-jétől *Nemzeti Munkaügyi Hivatalra* változtatta. A kormányrendelet (megjelent a 161. sz. *Magyar Közlönyben*) tartalmazza a *Nemzeti Munkaügyi Hivatal (NMH)* – mint foglalkoztatáspolitikai, munkavédelmi, munkaügyi, szak- és felnőttképzési feladatokat ellátó központi hivatal – feladat- és hatásköreit.

Az NMH jogállását tekintve központi hivatal, amelynek irányítását a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter látja el. Az NMH élén a főigazgató áll. A főigazgató gyakorolja a munkáltatói jogokat az NMH:

Tartalom

Szerzők: Felföldi Krisztina,
Kálmán László

A kézirat lezárásának dátuma: 2012. január 20.

Munkabiztonság

- A Nemzeti Munkaügyi Hivatal és a szakmai irányítása alá tartozó szakigazgatási szervek feladat- és hatásköre
- Új munkabaleseti jegyzőkönyv – csak 2013-tól kell alkalmazni
- Bírásrendelet a munkavédelemben is
- A munkahelyek kémiai biztonságáról, valamint a munkaeszközök és használatuk biztonsági és egészségügyi követelményeinek minimális szintjéről szóló rendeletek módosításai
- A 14/2004. (IV. 19.) FMM rendelet módosításai
- 62/2011. (XII. 29.) BM rendelet a katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól

Foglalkozás-egészségügy

- Az új egészségügyi salátatörvény munkavédelmet érintő vonatkozásai
- 51/2011. NGM rendelet az egyes foglalkozás-egészségügyi tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról

Kitekintő

- Hírek
 - Átszervezések a munkavédelem központi irányításában
 - Módosult a munkavédelmi törvény!
- Szabványok
- Jogszabályok

Egy munkabaleset tanulságai

- Leesett a tárgoncá-ellensúly

Tisztelt Előfizetőnk!

Honlapunkon letölthető, szerkeszthető Word formátumú **iratmintákat talál!**

Honlapunk címe, melyen a szolgáltatás elérhető: **www.forum-media.hu**

Felhasználói név: **MVszaklap**

Jelszó: **munka28**

Munkavédelemmel kapcsolatos kérdéseit az alábbi e-mail címre várjuk: **olvasoikerdesek@forum-media.hu**

- főigazgató-helyettesei felett a kinevezés és felmentés kivételével,
- valamint a kormánytisztviselői, kormányzati ügykezelői és munkavállalói felett.

Kormányrendelet alapján:

„3. § (1) *A munkavédelmi és munkaügyi igazgatóság a Hivatalnak önálló feladat- és hatáskörrel rendelkező szervezeti egysége.*

(2) *A Kormány a munkavédelemmel és a munkaügyi hatósági tevékenységgel kapcsolatos közigazgatási feladatok ellátására munkavédelmi és munkaügyi hatóságként a munkavédelmi és munkaügyi igazgatóságot, továbbá a fővárosi és megyei kormányhivatalok munkavédelmi és munkaügyi szakigazgatási szervét (a továbbiakban: munkavédelmi és munkaügyi felügyelőség) jelöli ki.*

(3) *A Kormány munkahigiénés és foglalkozás-egészségügyi szervként a munkavédelmi és munkaügyi igazgatóságot jelöli ki.*

(4) *A munkavédelmi és munkaügyi felügyelőség munkavédelmi hatósági feladatokat ellátó szervezeti egységből (munkavédelmi felügyelőség), valamint munkaügyi hatósági feladatokat ellátó szervezeti egységből (munkaügyi felügyelőség) áll.*”

2012. január 1-jén megszűnt az OMMF mint a munkavédelem legfelsőbb szakmai irányítója, feladatait a továbbiakban a *Nemzeti Munkaügyi Hivatal (NMH) Munkavédelmi és Munkaügyi Igazgatósága* látja el.

A *Munkavédelmi és Munkaügyi Igazgatóság* az NMH önálló feladat- és hatáskörrel rendelkező szervezeti egysége.

A *Munkavédelmi és Munkaügyi Igazgatóságot* a miniszter által kinevezett főigazgató-helyettes vezeti. A főigazgató-helyettes a *Munkavédelmi és Munkaügyi Igazgatóság* szervezeti egységein keresztül ellátja a munkavédelmi és munkaügyi felügyelőségek szakmai irányítását.

A fővárosi és megyei kormányhivatal munkavédelmi és munkaügyi szakigazgatási szerveinek munkavédelmi, illetve munkaügyi felügyelőségei változatlanul ellátják az első fokú munkavédelmi, munkaügyi hatósági hatásköröket, illetékességük a kormányhivatalok illetékességéhez igazodik.

A rendelet tartalmazza:

- a munkavédelmi és munkaügyi igazgatóság általános, valamint munkahigiénés és foglalkozás-egészségügyi feladatait,

- a munkavédelmi és munkaügyi igazgatóság munkavédelmi állami feladatait,
- a munkavédelmi és munkaügyi igazgatóság munkaügyi állami irányítási feladatait,
- a munkavédelmi felügyelőségek és a munkaügyi felügyelőségek jogállását, szervezete és az irányítás szabályait,
- a munkavédelmi hatósági feladatokat és eljárás szabályait,
- a munkaügyi hatósági feladatokat és eljárás szabályait,
- valamint egyéb feladatokat, mint:
 - **országos illetékességgel** – a külön jogszabályban meghatározottak szerint – **ellátja** a kedvezmény-biztosítási járulék megfizetése alóli mentesítéssel kapcsolatos feladatokat **első fokon Budapest Főváros Kormányhivatala Munkavédelmi Felügyelősége, másodfokon a Munkavédelmi és Munkaügyi Igazgatóság,**
 - a munkavédelmi és munkaügyi igazgatóság a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter szabályozási feladatkörébe tartozó forgalmazási követelmények tekintetében ellátja a termékek megfelelőségértékelésére jogosult szervek kijelölésével és bejelentésével kapcsolatos feladatokat.

Új munkabaleseti jegyzőkönyv – csak 2013-tól kell alkalmazni

A nemzetgazdasági miniszter szabályozási feladatkörébe tartozó, az egyes foglalkozás-egészségügyi tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló *51/2011. (XII. 23.) NGM rendelet* (megjelent a *Magyar Közlöny* 2011. évi 158. sz.) több munkavédelmi témájú rendeletet módosított.

A Rendelet 14. §-a módosította a munkavédelemről szóló *1993. évi XCIII. törvény* egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló *5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet* módosításáról szóló *5/2010. (III. 9.) SZMM rendelet* hatályba léptető rendelkezéseit. Ennek értelmében az **„új munkabaleseti jegyzőkönyvet” a 2013. január elsejétől bekövetkező munkabalesetekre kell alkalmazni.**

A jogalkalmazók csak találgathatják – mert hivatalos kommunikáció nem hangzott el –, hogy milyen okok miatt volt szükség elhalasztani már második éve – rendszeresen – az év utolsó napjaiban egy olyan alkalmazásra kész jogszabály bevezetését, amelyet jogharmonizációs okokból már évekkal ezelőtt a magyar jogrendben is kellett volna alkalmazni.

Bírságrendelet a munkavédelemben is

2012. január 1-jén lépett hatályba a munkavédelmi bírság mértékére és kiszabására vonatkozó **273/2011. (XII. 20.) Korm. rendelet**, amely alapján a munkavédelmi hatóság – az eddigiektől eltérő módon – nagyrészt objektív tényezők figyelembevételével állapíthatja meg a munkavédelemre vonatkozó szabályok megszegése esetén kiszabható bírság mértékét.

A bírság mértéke nem lehet kevesebb vagy több az *Mvt.*-ben meghatározott összegénél, amely az *Mvt.* 82. § (3) alapján **50 000 Ft-tól 10 000 000 Ft-ig terjedhet.**

A rendelet alapján a kiszabható munkavédelmi **bírság mértékét befolyásolja:**

- a súlyosan veszélyeztetett munkavállalók száma,
- a munkavédelmi normasértések száma,
- a súlyos veszélyeztetés időtartama és következményei,
- a hatósági ellenőrzést megelőző két éven belül jogerősen kiszabott bírság,
- a munkavédelmi hatóság mérlegelési jogkörébe tartozó súlyosbító vagy enyhítő körülmények fennállása.

A **munkavédelmi bírság alapösszege** súlyosan veszélyeztetett munkavállalónként 50 000 Ft. A bírság mértéke az alapösszeg és – az előbbieken felsoroltakhoz a jogszabályban tételesen megállapított – szorzók, valamint az emelési és csökkentési lehetőségek figyelembevételével kerül kiszámításra.

A rendelet szerint súlyos veszélyeztetésnek minősül az, amelyet:

- jogszabály annak minősít [pl. *Mvt.* 82. § (2)],
- baleset, betegség bekövetkezésének magas valószínűségét jelenti,
- nagymértékű károsodás várható (különösen a súlyos munkabaleset, foglalkozási megbetegedés vagy fokozott expozíció).

A bírság mértékét a munkavédelmi hatóság a hatósági eljárás során megállapított **munkavédelmi normasértések száma** szerint:

- 2–4 munkavédelmi normasértés esetén 1,5-szörösére,
- 5–7 munkavédelmi normasértés esetén 2-szeresére,
- 8 vagy annál több munkavédelmi normasértés esetén 3-szorosára emeli meg.

Munkavédelmi normának számítanak az *Mvt.* 11. és 12. §-ában meghatározott munkavédelemre vonatkozó szabályok, tehát gyakorlatilag a munkavédelmet

szabályozó összes jogi előírás, munkáltatói belső szabályozás előírásai.

A munkavédelmi bírság mértéke **megemelhető, ha a súlyos veszélyeztetés időtartama** bizonyítottan megállapítható. Amennyiben a súlyos veszélyeztetés

- egy óránál tovább fennállt, 1,3-szorosára,
- nyolc óránál tovább fennállt, 1,5-szörösére,
- egy hétnél tovább fennállt, 3-szorosára,
- egy hónapnál tovább fennállt, 5-szörösére emelhető a bírság mértéke.

Ha munkáltató mulasztása miatt:

- fokozott expozíció következett be, 1,2-szeresére;
- munkabaleset vagy egészségkárosodás következett be, 1,5-szörösére,
- súlyos munkabaleset – kivéve halálos munkabaleset – következett be, 3-szorosára,
- halálos munkabaleset következett be, 10-szeresére **emeli meg a munkavédelmi hatóság a munkavédelmi bírság mértékét.**

1,5-szörösére emelkedik a bírság mértéke, ha a munkavédelmi hatóság korábbi hatósági eljárása során feltárt súlyos veszélyeztetés miatt a munkáltatóval szemben jogerősen munkavédelmi bírságot szabott ki a hatósági ellenőrzést megelőző két éven belül.

Az előbbi szorzókkal megállapított bírság mértékét **a munkavédelmi hatóság** mérlegelési jogkörében **legfeljebb 20%-kal megemelheti**, ha:

- megállapítja, hogy a határértékkel jellemzett kórosi tényezőkre megadott határérték túllépése a 10%-ot meghaladja,
- megállapítja, hogy a munkavédelmi normában meghatározott mérték túllépése a 10%-ot meghaladja,
- a munkáltató nem bízott meg munkavédelmi szakembert a munkavédelmi feladatok ellátására,
- nincs a munkáltatónál biztosítva a foglalkozás-egészségügyi szolgáltatás,
- az 5/1993. (XII. 26.) *MüM rendelet* szerinti II. vagy III. veszélyességi osztályba sorolt munkáltatónál az előírt kockázatértékelés hiányzik,
- a munkavédelmi oktatás nem került megtartásra,
- kötelező esetben a munkáltató nem szervezte meg a munkavédelmi képviselő választását, vagy nem biztosította a megválasztott munkavédelmi képviselő működési feltételeit,
- jogszabályban meghatározott esetekben a munkáltató nem alkalmazott biztonsági és egészségvédelmi koordinátort, vagy
- megállapítja, hogy a munkáltató a munkavégzés hatókörében tartózkodó személy életét, testi épségét és egészségét is veszélyezteti.

A bírság mértékét **a munkavédelmi hatóság** mérlegelési jogkörében **legfeljebb 20%-kal csökkentheti**, ha:

- a munkáltató tényfeltárást segítő magatartást tanúsított,
- a veszélyeztetés megvalósulásában a munkavállaló szabályszegő magatartása is közrejátszott, vagy
- a munkáltató a hatályos munkavédelmi előírásoknál szigorúbb megelőző intézkedéseket valósít meg.

A kis- és középvállalkozásokról szóló *2004. évi XXXIV. tv.* alapján a mikro-, kis- és középvállalkozás vagy természetes személy munkáltató munkavédelmi normasértése esetén a **munkavédelmi bírság mértéke 0,8-szorosára csökken.**

A munkavédelmi hatóság egy munkáltató ellenőrzésekor – jellemzően a gyakorlatban előforduló hiányszágokból példaképpen kiválasztva – határozatában a következő normasértéseket állapítja meg:

- 3 fő újfelveteles munkavállaló munkavédelmi oktatása elmaradt,
- 5 db emelőtargonca munkavédelmi üzembe helyezése nem történt meg, legalább egy éve használatban vannak,
- munkavédelmi feladatok ellátásával munkavédelmi szakember jogszabályi kötelezés ellenére nincs megbízva,
- 1 fő karbantartó részére az előírt egyéni védőeszköz nincs biztosítva.

Mivel a munkavédelmi üzembe helyezés elmulasztása és az egyéni védőeszköz hiánya az *Mvt.* 82. § (2) alapján súlyos veszélyeztetésnek minősül, és ezek a hiányszágok 5 fő targoncavezetőt és 1 fő karbantartót veszélyeztettek, a bírság alapösszege: $6 \times 50\,000 = 300\,000$ Ft, amely az előbbi szorzók alkalmazásával lényegesen növekszik.

A kormányrendelet egyértelműen nem határozza meg, hogy az alapösszegnél alkalmazott szorzószámokat több súlyosbító tényező fennállása esetén (pl. kettőnél több normaszegés, hosszabb időtartamú súlyos veszélyeztetés) hogyan kell alkalmazni. Ha az alapösszeg szorzószámokkal történő többszöri korrigálását alkalmazzuk (amely a legvalószínűbb), akkor a példaként felsorolt normasértések után – nem számolva a súlyosbító, illetve csökkentő tényezőket – várhatóan a bírság mértéke a következő:

- a megállapított normasértések száma négy, ezért: $300\,000 \times 1,5 = 450\,000$ Ft;
- a súlyos veszélyeztetés időtartama megállapíthatóan több mint egy hónap, ezért: $450\,000 \times 5 = 2\,250\,000$ Ft. A rendelet előírásainak alkalmazásával munkavédelmi bírság;
- csak a jogszabályok szerinti **súlyos veszélyeztetés megvalósulása esetén szabható ki,**

- mértékének megállapításánál eddig alkalmazott szubjektív elemek jelentősen csökkentek,
- **mértéke** – a növelő és csökkentő tényezők együttes hatásainak figyelembevételével – **várhatóan erőteljesen növekvő tendenciájú,**
- különösen a kis- és közepes vállalkozások esetén a vállalkozás létét, további működését is fenyegetheti.

50/2011. (XII. 22.) NGM rendelet a munkahelyek kémiai biztonságáról szóló 25/2000. (IX. 30.) EüM–SZCSM együttes rendelet módosításáról és a munkaeszközök és használatuk biztonsági és egészségügyi követelményeinek minimális szintjéről szóló 14/2004. (IV. 19.) FMM rendelet módosításáról

50/2011. (XII. 22.) NGM rendelet a 2011. évi 157. sz. Magyar Közlönyben jelent meg. Hatályba lépett:

- a kihirdetést követő 5. napon a 25/2000. (IX. 30.) EüM–SZCSM együttes rendelet,
- a kihirdetését követő 45. napon a 14/2004. (IV. 19.) FMM rendelet tekintetében.

25/2000. (IX. 30.) EüM–SZCSM együttes rendelet módosításai

A rendelet módosításai az uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja, valamint szigorította a vizsgálatok elvégzéséhez való jogosultság szabályait.

A rendelet alkalmazásában használatos fogalmak változásai:

3. § o) pontja helyébe a következő rendelkezés lépett:

„o) **belélegezhető frakció:** a totál szálló pornak az a tömegfrakciója, amelyet az egyén orron és szájon át belélegez;

3. §-a a következő s)–v) ponttal egészült ki:

„s) **respirábilis frakció:** a belélegzett részecskéknek azon tömegfrakciója, amely behatol a ciliáris hám nélküli légutakba;

t) **torakális frakció:** a belélegzett részecskéknek a gégnél lejjebb hatoló tömegfrakciója;

u) **biológiai expozíciós mutató:** a vegyi anyag vagy metabolit koncentrációja biológiai mintában (vizeletben vagy vérben);

v) **biológiai hatásmutató:** a vegyi anyag illetve metabolitjának a szervezetet károsító hatására jellemző biokémiai paraméter.”

A rendelet 2. sz. melléklete tartalmazza a foglalkozási expozíció esetén vizsgálandó vegyi és biológiai expozíciók és hatásmutatók megengedhető határértékeit (pl. ólom, higany, toulol). **A módosítás szerint szigorodtak e vizsgálatok végzésére való jogosultság előírásai.** A továbbiakban a vizsgálatokat csak:

- a Nemzeti Akkreditáló Testület által e területre és a mérendő vegyi anyagok meghatározására akkreditált, vagy
- a nemzeti vagy nemzetközi jártassági vizsgálatban írásban igazolt módon eredményesen részt vevő laboratórium végezheti el.

Amennyiben a munkavállaló határértékkel szabályozott veszélyes anyag hatásának lehet kitéve, a munkáltató köteles – az expozíció mértékétől, az anyag(ok) veszélyességétől és a technológia stabilitásától függő gyakorisággal – a veszélyes anyagok koncentrációját meghatározni, és azt folyamatosan ellenőrizni. A munkateret szennyező anyagok mérésére irányuló vizsgálatokat csak:

- a Nemzeti Akkreditáló Testület által e területre és a mérendő vegyi anyagok meghatározására akkreditált, vagy
- a nemzeti vagy nemzetközi jártassági vizsgálatban írásban igazolt módon eredményesen részt vevő laboratórium végezheti el,
- megszűnt az ún. „nemzeti jártassági vizsgálat”-tal való jogosultság e vizsgálatok elvégzése tekintetében. (Gyakorlatilag megszűnt az előzőekben említett laboratóriumok által szervezett nemzeti jártassági vizsgálat.)

Új, 1. és 2. sz. mellékletek léptek hatályba. A vegyi anyagok listája és értékei kiegészítésre kerültek a 2009/161/EU irányelvben közzétett értékekkel, valamint a jogszabály szerint új fogalmak kerültek átvezetésre.

14/2004. (IV. 19.) FMM rendelet módosításai

A rendelet a munkavállalók által a munkájuk során használt munkaeszközök biztonsági és egészségvédelmi minimumkövetelményeiről szóló 2009. szeptember 16-i 2009/104/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításait vezette be a magyar jogrendbe.

A 14/2004. (IV. 19.) FMM rendelet módosítása – a rendelet alkalmazása szempontjából – kiegészítette:

- az „időszakos ellenőrző felülvizsgálat”, valamint
- a „munkaeszköz használata” fogalmakat.

A 2. § b) pontja helyébe a következő rendelkezés lépett: „b) időszakos ellenőrző felülvizsgálat: az Mvt. 21. § (2) bekezdésének hatálya alá nem tartozó olyan munkaeszköznek – a munkáltató által meghatározott gyakoriságú – felülvizsgálata, amely a károsító hatások lehetőségé miatt a munkavállalók munkahelyi biztonságát és egészségét veszélyeztető helyzetet idézhet elő;”

A 2. § e) pontja helyébe a következő rendelkezés lépett: „e) munkaeszköz használata: a munkaeszközzel végzett tevékenység, úgymint az elindítás, leállítás, alkalmazás, szállítás, javítás, átalakítás, karbantartás, szervizelés, beleértve a tisztítást is;”

A módosítás a rendelet több §-ában jogharmonizációs célból új megnevezéseket, szóhasználatokat alkalmaz, pl. „biztonsági berendezés” az eddigi „védőberendezés” helyett.

Néhány tartalmi módosítást kiemelve:

- **Kiegészült a munkáltató tájékoztatási kötelezettsége** a munkavállalók tekintetében a munkaeszközök használata során szerzett tapasztalatokból levonható következtetésekkel. [9. § e)]
- A munkaeszköz kezelőjének a fő kezelőhelyről egyértelműen **meg kell győződnie**; senki nem tartózkodhat a veszélyes térben. Ha ez nem lehetséges, automatikusan működő biztonsági jelzést – hangjelzés vagy világító jelzés formájában – kell adni a munkaeszköz elindítása előtt. [19. § (2)] A rendelet ez ideig a látással való meggyőződést írta elő.
- A munkaeszközök karbantartásához **karbantartási naplót, nyilvántartást kell rendszeresíteni**, abban a karbantartási **eseményeket rögzíteni**, és a karbantartási naplót, nyilvántartást **naprakészen vezetni kell.** (27. §)
- Ez ideig – e rendelet szerint – a gépi meghajtású teheremelés és -mozgatás céljára kialakított munkaeszközöknél kellett megfelelő naplót rendszeresíteni, a műszakonkénti vizsgálatok, az esetleges meghibásodások és elhárításuk tényének ebben a naplóban történő rögzítésére.

62/2011. (XII. 29.) BM rendelet a katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól

A rendelet szabályozza:

- a belügyminiszter irányítása alatt álló szervek katasztrófavédelmi feladatait és a védekezés végrehajtásának egységes rendjét,
- a hivatásos katasztrófavédelmi szervek irányítási és működési rendjét,

- a polgárvédelmi szervezetek létrehozásának, irányításának, működési ellátásának szabályait,
- a polgárvédelmi szervezetek anyagi – technikai ellátásának szabályait,
- a katasztrófavédelmi felkészítés követelményeit.

A rendeletből kiemelve, **a munkahelyi polgárvédelmi szervezetek megalakításának előírásai a következők:**

„15. A munkahelyi polgári védelmi szervezetek megalakítási terve

22. § (1) A munkahelyi polgári védelmi szervezet létrehozására és feladataira a gazdálkodó szervezet telephelye szerint illetékes kirendeltség-vezető tesz javaslatot a polgármesternek, aki határozatban rendeli el a szervezet létrehozását.

(2) A munkahelyi polgári védelmi szervezet megalakítási tervét a gazdálkodó szervezet vezetője a kirendeltség-vezetővel együttműködve dolgozza ki, és a gazdálkodó szervezet vezetője hagyja jóvá. A jóváhagyás előtt a megalakítási tervről a szervezet létrehozását elrendelő polgármester véleményét nyilvánít.

(3) A jóváhagyott megalakítási terv egy-egy példányának őrzéséről a gazdálkodó szervezet vezetője, a megalakítási hely szerint illetékes települési önkormányzat jegyzője és a kirendeltség gondoskodik.”

Munkahelyi polgárvédelmi szervezet **létrehozásának szükségességét befolyásolják:**

- az ország településeire lefolytatott kockázatbecslés eredményeként kimutatott veszélyeztető hatások,
- a települések katasztrófavédelmi osztályba sorolása,
- a veszélyelhárítási tervekben szereplő feladatok.

Foglalkozás-egészségügy

51/2011. (XII. 23.) NGM rendelet az egyes foglalkozás-egészségügyi tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról

A rendelet – az új munkabaleseti jegyzőkönyv hatálybalépésének elhalasztásán túlmenően – módosította:

- a kesztonmunkákról szóló 6/1987. (VI. 24.) EüM rendeletet,
- a foglalkozás-egészségügyi szolgáltatásról szóló 27/1995. (VII. 25.) NM rendeletet,

- a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló 33/1998. (VI. 24.) NM rendeletet,
- a foglalkozási eredetű rákkeltő anyagok elleni védekezésről és az általuk okozott egészségkárosodások megelőzéséről szóló 26/2000. (IX. 30.) EüM rendeletet,
- a közbeszerzési eljárásokhoz kapcsolódó, a munkavállalók védelmére és a munkafeltételekre vonatkozó tájékoztatási kötelezettség eljárási szabályairól és díjazásáról szóló 1/2004. (I. 9.) FMM rendeletet,
- a rezgés-expozíciónak kitett munkavállalókra vonatkozó minimális egészségi és munkabiztonsági követelményekről szóló 22/2005. (VI. 24.) EüM rendeletet,
- a munkavállalókat érő zajexpozícióra vonatkozó minimális egészségi és biztonsági követelményekről szóló 66/2005. (XII. 22.) EüM rendeletet,
- a kordedvezmény-biztosítási járulék megfizetési kötelezettsége alól történő mentesítéshez szükséges állapotfelmérésről, valamint a mentesítési eljárás szakértői, illetve hatósági közvetítői díjairól szóló 34/2007. (XII. 21.) SZMM rendeletet.

A módosítások lényegében az OMFI OMMF-be (Munkavédelmi és Munkaügyi Igazgatóság) történő beolvasásával létrejött „munkahigiénés és foglalkozás-egészségügyi szerv” elnevezés jogszabályokon történő átvezetését célozzák.

2011. évi CLXXVI. törvény az egyes egészségügyi tárgyú törvények módosításáról

2011. évi 151. sz. Magyar Közlönyben megjelent „saláttörvény” – több törvény mellett – **módosította a kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvényt is.**

A veszélyes anyagokkal és keverékekkel végzett tevékenység csak a felhasznált anyag vagy keverék adatait tartalmazó biztonsági adatlap, egyéb tevékenység a használati utasítás birtokában kezdhető meg. A törvény alapján a **tevékenységet a tevékenység megkezdésével egyidejűleg be kell jelenteni az egészségügyi államigazgatási szervnek**

Ugyancsak be kell jelenteni a magyarországi jegyzékben, illetve terméknyilvántartásban **nem szereplő** veszélyes anyagokat és keverékeket **egészségügyi államigazgatási szerv felé:**

- a gyártási, forgalomba hozatali tevékenység megkezdésekor a biztonsági adatlap, vagy a biztonsági adatlap és a címketerv csatolásával,

- illetve a módosítás szerint
 - az anyag és keverék biztonsági adatlapjának változásakor és
 - a forgalmazás megszüntetésekor is.

A bejelentéseket – az eddigiektől eltérően – **csak elektronikus úton lehet megtenni**. A bejelentés tudomásulvételét az egészségügyi államigazgatási szerv a beérkezésétől számított 15 napon belül elektronikus úton igazolja vissza. (Megszűnt az eddigi papíralapú bejelentés és visszaigazolás.)

A törvényi felhatalmazás alapján a veszélyes anyagok és veszélyes keverékek környezetkárosító és szennyező hatásai megelőzésének szabályait kormányrendelet fogja szabályozni.

Kitekintő

Hírek

Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A **Nemzeti Munkaügyi Hivatal** foglalkoztatáspolitikai, munkavédelmi, munkaügyi, szak- és felnőttképzési feladatokat ellátó központi hivatal.

A Hivatal foglalkoztatáspolitikai feladatkörében a munkaügyi központok és kirendeltségek szakmai tevékenységének irányításán túl tájékoztatást nyújt, és tanácsadást végez a külföldi munkavállalással kapcsolatban. Koordinálja a központi munkaerő-piaci programok végrehajtását, valamint szervezi, bonyolítja és koordinálja az Európai Unió pénzügyi alapjaiból támogatott foglalkoztatási és képzési programokat. Irányítja az NFSZ keretében működtetett szolgáltatások fejlesztését. Adatokat gyűjt és elemez a munkabérek és keresetek alakulására vonatkozóan, a magánközvetítők és -kölcsonzók éves tevékenységéről, a külföldiek engedély-, illetve bejelentés-köteles magyarországi foglalkoztatásáról.

A munkavédelmi és munkaügyi igazgatóság 2012. január 1-jétől a Nemzeti Munkaügyi Hivatal önálló feladat és hatáskörrel rendelkező szervezeti egysége.

A Kormány a munkavédelemmel és a munkaügyi hatósági tevékenységgel kapcsolatos közigazgatási feladatok ellátására munkavédelmi és munkaügyi hatóságként a munkavédelmi és munkaügyi igazgatóságot, továbbá a fővárosi és megyei kormányhivatalok munkavédelmi és munkaügyi szakigazgatási szervét jelöli ki. A Kormány munkahigiénés és foglalkozás-egészségügyi szervként a munkavédelmi és munkaügyi igazgatóságot jelöli ki. A Kormány állami szakképzési és felnőttképzési szervként a Nemzeti Munkaügyi Hivatalt jelöli ki.

Munkavédelmi és Munkaügyi Igazgatóság

Nemzeti Munkaügyi Hivatal
Munkavédelmi és Munkaügyi Igazgatóság

A Kormány a 323/2011. (XII. 28.) Korm. rendeletében a munkavédelemmel és a munkaügyi hatósági tevékenységgel kapcsolatos közigazgatási feladatok ellátására 2012. január 1-jei hatállyal munkavédelmi és munkaügyi hatóságként a **Nemzeti Munkaügyi Hivatal (NMH) Munkavédelmi és Munkaügyi Igazgatóságát**, továbbá a **fővárosi és megyei kormányhivatalok munkavédelmi és munkaügyi szakigazgatási szervét (munkavédelmi és munkaügyi felügyelőség)** jelölte ki. A Kormány továbbá **munkahigiénés és foglalkozás-egészségügyi szervként a Munkavédelmi és Munkaügyi Igazgatóságot** jelölte ki.

Az NMH jogállását tekintve központi hivatal, amelynek irányítását a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter látja el; a Munkavédelmi és Munkaügyi Igazgatóság az NMH önálló feladat- és hatáskörrel rendelkező szervezeti egysége.

A Munkavédelmi és Munkaügyi Igazgatóságot a miniszter által kinevezett főigazgató-helyettes vezeti. A főigazgató-helyettes a Munkavédelmi és Munkaügyi Igazgatóság szervezeti egységein keresztül ellátja a munkavédelmi és munkaügyi felügyelőségek szakmai irányítását.

A fővárosi és megyei kormányhivatal munkavédelmi és munkaügyi szakigazgatási szerveinek munkavédelmi, illetve munkaügyi felügyelőségei változatlanul ellátják az első fokú munkavédelmi, munkaügyi hatósági hatásköröket, illetékességük a kormányhivatalok illetékességéhez igazodik.

Az OMMF új elnevezése

Nemzeti Munkaügyi Hivatal
Munkavédelmi és Munkaügyi Igazgatóság
A cím változatlanul: Budapest, Pf.: 639, 1399

Az OMFI új elnevezése

Nemzeti Munkaügyi Hivatal
Munkavédelmi és Munkaügyi Igazgatóság
Munkahigiénés és Foglalkozás-egészségügyi Főosztály
A új cím: Budapest, Pf.: 639, 1399

Változott a Munkavédelmi törvény 54. §-a, 3 évente kötelező a kockázatértékelés!

2012. január 1-jétől a tevékenység megkezdése előtt kell kockázatértékelést készítenie a munkáltatónak. Ha ez rendben van, akkor legközelebb csak indokolt esetben, de legalább 3 évente kell újabb kockázatértékelést készíteni.

Megszűnt a felülvizsgálati kötelezettség!

A Heves Megyei Kormányhivatal Munkavédelmi és Munkaügyi Szakigazgatási Szervének tájékoztatója a Munkavédelmi Felügyelőség költözéséről

2012. január 24-én a Heves Megyei Kormányhivatal Munkavédelmi és Munkaügyi Szakigazgatási Szervének Munkavédelmi Felügyelősége Eger, Barkóczy utca 7. szám alól az Eger, Szarvas tér 1. szám alá költözött.

Szabványok

Munkabiztonságot érintő nemzeti szabványok közzététele:

/A Szabványügyi Közlöny 2012. januári száma alapján./

FIGYELEM!	A szürke mezőben lévő szabványok angol nyelven kerültek kiadásra
-----------	--

Az idegen nyelvű szabványok címfordítása nem hivatalos fordítás, csak tájékoztatásul szolgál. A nemzetközi szabványok a bevezetésekor kapják meg a hivatalos magyar nyelvű címüket.

1	MSZ EN	13451-1:2012	Uzodai berendezések. 1. rész: Általános biztonsági követelmények és vizsgálati módszerek – Az MSZ EN 13451-1:2001 helyett –
2	MSZ EN	341:2012	Személyi védőeszköz magassból való lezuhanás megelőzésére. Ereszkedőeszközök – Az MSZ EN 341:1994 és az MSZ EN 341:1992/A1:2003 helyett –
3	MSZ EN	836:1997+A4:2012	Kertészeti eszközök. Motoros fűnyíró gépek. Biztonság – Az MSZ EN 836:2000, az MSZ EN 836:1997/A2:2001 és az MSZ EN 836:1997/A3:2004 helyett –
4	MSZ EN	12649:2008+A1:2012	Betontömörítő és -simító gépek. Biztonság – Az MSZ EN 12649:2008 helyett –
5	MSZ EN	13922:2012	Veszélyes anyagok szállítótartályai. A tartályok kezelőszervei. Túltöltésgátló biztonsági rendszerek folyékony üzemanyagokhoz
6	MSZ EN	15918:2012	Kerékpárok. Kerékpár-utánfutó. Biztonsági követelmények és vizsgálati módszerek
7	MSZ EN ISO	2867:2012	Földmunkagépek. Feljárók (ISO 2867:2011) – Az MSZ EN ISO 2867:2009 helyett –
8	MSZ EN ISO	15883-6:2012	Mosó- és fertőtlenítőgépek. 6. rész: Nem invazív és nem kritikus orvostechikai eszközök és egészségügyi berendezések hővel fertőtlenítő mosó és fertőtlenítőgépeinek követelményei és vizsgálati

Visszavont nemzeti szabványok

A Szabványügyi Közlöny 2012. januári számában munkabiztonságot érintő nemzeti szabvány visszavonása nem történt.

Jogszabályok

Megjelent jogszabályok

47/2011. (XII. 15.) BM rendelet a tűzvédelmi szakértői tevékenység szabályairól (Hatályos: 2012. 01. 01.) *(Hatályon kívül helyezi a tűzvédelmi szakértői tevékenység szabályairól szóló a 6/2007. (III. 13.) ÖTM rendeletet)*
118/2011. (XII. 15.) VM rendelet a benzin tárolásából, elosztásából és töltőállomáson a gépjármű feltöltéséből származó illékony szerves vegyület (VOC) csökkentéséről (Hatályos: 2012. 01. 01., 2013. 01. 01., 2015. 01. 01.) *(Hatályon kívül helyezi a motorbenzinek tárolásakor, töltésekor, szállításakor és áttöltésekor keletkező*

szénhidrogén-emisszió korlátozásáról szóló 9/1995. (VIII. 31.) KTM rendeletet)

20/2011. (XII. 15.) VM rendelet az egyes veszélyes anyagok elektromos és elektronikai berendezésekben való alkalmazásának korlátozásáról szóló 16/2004. (X. 8.) KvVM rendelet módosításáról (Hatályos: 2011. 12. 23.)
44/2011. (XII. 16.) NGM rendelet az EU Kék kártyával foglalkoztatott harmadik országbeli állampolgár részére fizetendő kötelező legkisebb munkabér megállapításáról, valamint egyes munkaügyi tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról (Hatályos: 2011. 12. 17.)

273/2011. (XII. 20.) Korm. rendelet a munkavédelmi bírság mértékére és kiszabására vonatkozó részletes szabályokról (Hatályos: 2012. 01. 01.)

50/2011. (XII. 20.) BM rendelet a bejelentésköteles tűzvédelmi szolgáltatási tevékenységek megkezdésének és folytatásának részletes szabályairól (Hatályos: 2012. 01. 01.) *(Módosítja az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 28/2011. (IX. 6.) BM rendeletet)*

51/2011. (XII. 21.) BM rendelet a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezés hatósági eljárásaiban az igazgatási szolgáltatási díj fizetési körébe tartozó hatósági eljárásokról, igazgatási jellegű szolgáltatásokról és bejelentésekről, továbbá a fizetendő díj mértékéről, valamint a fizetésre vonatkozó egyéb szabályokról (Hatályos: 2012. 01. 01.)

77/2011. (XII. 21.) NFM rendelet a víziközeledési balesetek és a víziközeledési események vizsgálatának részletes szabályairól (Hatályos: 2011. 12. 22., 2012. 01. 01.)

122/2011. (XII. 21.) VM rendelet a dohánytermékek gyártásáról, forgalmazásáról és ellenőrzéséről szóló 102/2005. (X. 31.) FVM rendelet módosításáról (Hatályos: 2011. 12. 22.)

298/2011. (XII. 22.) Korm. rendelet a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról (Hatályos: 2012. 01. 01.)

50/2011. (XII. 22.) NGM rendelet a munkahelyek kémiai biztonságáról szóló 25/2000. (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelet módosításáról és a munkaeszközök és használatuk biztonsági és egészségügyi követelményeinek minimális szintjéről szóló 14/2004. (IV. 19.) FMM rendelet módosításáról (Hatályos: 2011. 12. 27., 2012. 02. 05.)

306/2011. (XII. 23.) Korm. rendelet az építési beruházások közbeszerzésének részletes szabályairól (Hatályos: 2012. 01. 01.)

310/2011. (XII. 23.) Korm. rendelet a közbeszerzési eljárásokban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának, valamint a közbeszerzési műszaki leírás meghatározásának módjáról (Hatályos: 2012. 01. 01.)

51/2011. (XII. 23.) NGM rendelet egyes foglalkozás-egészségügyi tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról (Hatályos: 2011. 12. 24.) *(Módosítja a kesztonmunkákról szóló 6/1987. (VI. 24.) EüM rendeletet, a foglalkozás-egészségügyi szolgáltatásról szóló 27/1995. (VII. 25.) NM rendeletet, a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló 33/1998. (VI. 24.) NM rendeletet, a foglalkozási eredetű rákkeltő anyagok elleni védekezésről és az általuk okozott egészségkárosodások megelőzéséről szóló 26/2000. (IX. 30.) EüM rendeletet, a foglalkozási eredetű rákkeltő anyagok elleni védekezésről és az általuk okozott egészségkárosodások megelőzéséről szóló 26/2000. (IX. 30.) EüM rendeletet, a rezgésexpoziciónak kitett munkavállalókra vonatkozó minimális egészségi és munkabiztonsági követelményekről szóló 22/2005. (VI. 24.) EüM rendeletet, a munkavállalókat érő zajexpozicióra vonatkozó minimális egészségi és biztonsági követelményekről szóló 66/2005. (XII. 22.) EüM rendeletet, a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 5/1993. (XII. 26.) MM rendelet módosításáról szóló*

5/2010. (III. 9.) SZMM rendeletet)

A rendelet 4. §-a, illetve a 8. § (3) és (4) bekezdése 2013. január 1-jén lép hatályba, ennek értelmében az „új munkabaleseti jegyzőkönyvet” a 2013. január elsejétől bekövetkező munkabalesetekre kell alkalmazni.

Az R7. 9. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

2013. január 1-jén hatályát veszti az R. 3. számú melléklete és az R. 4/B. számú melléklete.

36/2011. (XII. 23.) KIM rendelet az Önálló vállalkozók tevékenységi jegyzéke bevezetéséről és alkalmazásáról (Hatályos: 2012. 01. 01.) *(Hatályon kívül helyezi a Szakmakód jegyzékről szóló 9005/2007. (SK 7.) KSH közleményt, a gazdasági tevékenységek egységes ágazati osztályozási rendszeréről szóló 9003/2002. (SK 6.) KSH közleményt)*

2011. évi CLXXXVII. Törvény a szakképzésről (Hatályos: 2012. 01. 01., 2012. 09. 01., 2013. 01. 01., 2013. 09. 01.) *(Hatályon kívül helyezi a szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvényt)*

323/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet a Nemzeti Munkaügyi Hivatalról és a szakmai irányítása alá tartozó szakigazgatási szervek feladata és hatásköréről (Hatályos: 2011. 12. 29., 2012. 01. 01)

324/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet a Nemzeti Munkaügyi Hivatal létrehozásával kapcsolatos egyes kormányrendeletek módosításáról (Hatályos: 2011. 12. 31., 2012. 01. 01.)

2011. évi CXCI. Törvény a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról (Hatályos: 2011. 12. 31., 2012. 01. 01., 2012. 02. 01., 2012. 07. 01., 2014. 01. 01.) *(Módosítja a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényt, Hatályos: 2012. 01. 01., , a munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvényt Hatályos: 2012. 01. 01., a munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvényt Hatályos: 2012. 01. 01., 2014. 01. 01.)*

2011. évi CXCI. Törvény a Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak jogállásáról szóló 2001. évi XCV. törvény és más törvények szolgálati viszonnal kapcsolatos módosításáról (Hatályos: 2012. 01. 01., 2012. 01. 02., 2012. 03. 08.) *(Módosítja a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényt, a munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvényt Hatályos: 2012. 01. 01.)*

2011. évi CXCI. Törvény a közszolgálati tisztviselőkről (Hatályos: 2012. 03. 01., 2012. 07. 01., 2012. 09. 01.)

67/2011. (XII. 30.) BM rendelet az egyes rendvédelmi szervek hivatásos állományú tagjai egészségi,

pszichikai és fizikai alkalmasságáról, közalkalmazottai és köztisztviselői munkaköri egészségi alkalmasságáról, a szolgálat-, illetve keresőképesség megállapításáról, valamint az egészségügyi alapellátásról szóló 57/2009. (X. 30.) IRM-ÖM-PTNM együttes rendelet módosításáról (Hatályos: 2012. 01. 01.)

- 70/2011. (XII. 30.) BM rendelet a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi szervek munkavédelmi feladatai, valamint foglalkozás-egészségügyi tevékenysége ellátásának szabályairól (Hatályos: 2012. 01. 02.)
- 41/2011. (XII. 30.) KIM rendelet az egyes igazságügyi tárgyú igazságügyi miniszteri rendeletek módosításáról (Hatályos: 2012. 01. 01.) *(Módosítja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés szabályairól, valamint a foglalkozás-egészségügyi szolgálatról a büntetés-végrehajtási szervezetről szóló 2/1999. (II. 11.) IM rendeletet)*
- 94/2011. (XII. 30.) NFM rendelet a hajós és tengerész szolgálati könyvről szóló 26/2002. (XI. 29.) GKM rendelet és a hajózási egészségi alkalmasság feltételeiről és vizsgálati rendjéről szóló 21/2002. (XI. 8.) GKM-ESzCsM együttes rendelet módosításáról (Hatályos: 2012. 01. 04.)
- 373/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet a munkavédelmi hatósági feladatokat ellátó egyes szervek kijelöléséről (Hatályos: 2011. 01. 05.) *(Hatályon kívül helyezte a munkavédelmi hatósági feladatokat ellátó egyes szervek kijelöléséről szóló 230/2008. (IX. 12.) Korm. rendeletet)*
- 1/2012. (I. 3.) BM rendelet az igazságügyi és rendészeti miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeinek kiadásáról szóló 15/2008. (VII. 28.) IRM rendelet, valamint az önkormányzati és területfejlesztési miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeinek kiadásáról szóló 25/2008. (IV. 29.) ÖTM rendelet módosításáról (Hatályos: 2012. 01. 11.)
- 3/2012. (I. 3.) NEFMI rendelet egyes egészségügyi tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról (Hatályos: 2012. 01. 04.)
2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről (Hatályos: 2012. 07. 01.)
2012. évi II. törvény a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről (Hatályos: 2012. 04. 15., 2012. 01. 09.) *(Módosítja a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényt, a munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. Törvényt Hatályos: 2012. 04. 15.)*
- 1004/2012. (I. 11.) Korm. határozat a kormányzati létszámcsökkentésről (Hatályos: 2012. 01. 12.)

Egy munkabaleset tanulságai – Leesett a targonca-ellensúly

A munkabaleset előzményei, tényállás

A szállítmányozással foglalkozó Z. T. Kft. ügyvezetője az építéskivitelezési tevékenységet végző K. D. Kft.-vel – mint megbízóval – megállapodást kötött, hogy az építéskivitelezési munkálatokhoz tartozó eszközöket, anyagokat az építési munkaterületre szállítsa a kivitelező által meghatározott ütemezésben.

A megállapodás alapján a Z. T. Kft. megkezdte az állványok szállítását két tehergépkocsival. Az egyik gépkocsi vezetője R. N., a másik gépkocsi vezetője A. T. volt. Az építési munkaterületre érkezést követően a feladat a tehergépkocsi rakodóterének kirakodása volt, hogy egy újabb fordulóval még aznap további eszközöket szállítsanak át egy másik munkaterületről. Először A. T. állt be gépkocsijával a telephely bal hátsó részében lévő rakodási területre és megkezdte a lerakodás előkészületeit (ponyvabontás stb.). [A másik – R. N. által vezetett – gépkocsi kissé hátrébb állt meg úgy, hogy ne akadályozza a lerakodást.] Ezt követően, az építész targoncavezetője I. R. egy diesel-villamos 2 t teherbírású emelővillás targoncával hozzákezdett a kalodába rakott állványelemek leemeléséhez. A lerakodás gyorsítása érdekében egyszerre kettő egymásra helyezett kalodát emelt le. A kalodák egyenként 1,2-1,3 t tömegűek voltak, így az együttes tömegük 2,5 t volt, ami meghaladta a targonca teherbírását.

A gépkocsi rakodófelületének magassága a talajszinttől – a talaj egyenetlenségétől függően – 1,1-1,15 m volt, ezért a targonca a terhet 1,2 m magasságba emelte meg és balra hátra megkezdte a kifordulást. Az alsó kaloda bal hátsó lába ekkor egy kis mértékű előrebillenés miatt a rakodófelületben megakadt. I. R. emeléssel kiszabadította a terhet, majd folytatta a kifordulást, amíg a targonca a teherautó mellé került azzal párhuzamosan. A kijelölt rakodási terület füves rész volt, amiben mélyedések, talajegyenetlenségek is nehezítették a manőverezést. Amikor az emelővillás targonca a tehergépjármű mellett megállt, az első kerekei éppen egy kisebb mélyedésbe kerültek, – a még mindig 1,2 m magasságban lévő teherrel együtt – billegni kezdett. Az egyensúly visszanyerése érdekében a két gépkocsivezető – A. T. és R. N. – felkapaszkodott a targonca ellensúlyára, hogy annak tömegét testsúlyukkal növelve nagyobb stabilitást érjenek el. A. T. a jobb oldalon, a vezető védő keretbe kapaszkodva, lábával a motorházon állt, R. N. a targonca végén középen az ellensúlyon állva szintén a bukókeretbe kapaszkodott. Amikor a tar-

gonca stabilizálódni látszott, A. T. lelépett a targonca hátulja baloldaláról, míg R. N. továbbra is az ellensúlyon állva maradt. A targoncavezető a targoncával jobbra előre fordulva elindult a két rakodásra kijelölt terület közötti egyenetlen felületű tereprészen. Amikor az első kerekek a mélyedésből kifelé tartottak felfelé a kiválasztott irányba, a targonca ismét billegni kezdett, és az emelővillán lévő teher tömegétől előrebillent, ugyanakkor a hátsó, kormányzott kerekek a levegőbe emelkedtek, ettől R. M., aki addig az ellensúlyon állt, a földre esett. Az esés következtében úgy érkezett a talajra, hogy a teste a targoncával párhuzamosan a hátán feküdt, fejével az előrebillent a targonca irányába. Az emelővilláról rögzítetlen kalodák előre csúsztak majd oldalukra dőlve a földre estek. A teher alól felszabadult targonca, ami addig az első kerekein állt, visszabilent a talajra. A földön fekvő R. N.-nek nem volt ideje a visszabilenő targonca alól kijönni, így az rázuhant. A bal váll, a jobb hátsó kerék kormányrudazat gömbcsukló része alá, a jobb váll és a vállgödör mellkas felőli része a targonca végén, közepén lévő ellensúly alá szorult, feje az ellensúly és a kanyarodás során kifordított jobb hátsó kerék közötti szabad területen volt.

Az esetet követően, a sérült eszméleténél volt, segítségért kiáltott, ekkor I. R. targoncavezető, aki a billenés során szintén leesett a targonca jobb oldala mellé, a talajon állva előremeretbe kapcsolta a gépet, ami kb. 20 cm haladt előre, ekkor R. N. kiszabadult alóla. A kiérkező mentő a súlyos, életveszélyes sérüléseket szenvedett gépkocsivezetőt kórházba szállította.

A munkabaleset észlelése, a belső információ

A mentők és a rendőrség értesítése után A. T. telefonált a Z. T. Kft. ügyvezetőjének is. Az értesítést követően a mentők tizenöt percen belül a helyszínre érkeztek és a szállításhoz stabilizálták R. N. állapotát. A rendőrség helyszínelői és Z. T. Kft. ügyvezetője is fél órán belül a helyszínre érkezett. Az építetű műszaki vezetője is a helyszínre érkezett a munkavédelmi szakemberével. A Z. T. Kft. állandó munkaviszonyban munkavédelmi szakembert nem foglalkoztatott, így az építetű létszámában lévő, munkavédelmi technikus képesítéssel rendelkező munkatársával kötött szerződést a súlyos munkabaleset kivizsgálására.

A kivizsgálással megbízott szakember értesítette a baleset helyszíne szerint területileg illetékes Megyei Kormányhivatal Munkavédelmi és Munkaügyi Szakigazgatási Szervének Munkavédelmi Felügyelőségét. A Munkavédelmi Felügyelőség felügyelője egy órán belül bekapcsolódott a vizsgálatba.

A munkabaleset kivizsgálása

A helyszínelést végzők a helyszínelés során, külön-külön készítettek helyszínrajzot, melyen rögzítették a rakodási területen elhelyezkedő gépkocsikat, a targoncát, a sérült testhelyzetét.

Fényképfelvételeket készítettek a sikertelen emelést követő állapotról, a targonca szerkezeti részéről.

Ellenőrizték a targoncát vezető I. R. kezelési jogosultságát, valamint a targonca műszaki állapotát és az emelőgépnaplót.

Mobil lapolvasóval rögzítették a szállítólevelek és a targoncavezetői igazolvány adatait.

Az építetű műszaki vezetője félvezető-érzékelős digitális alkoholszondával ellenőrizte a targoncavezetőt. (A műszer 0,000 ‰ véralkoholszintet mutatott.)

Feljegyezték az időjárási viszonyokat is.

A kivizsgálás megállapításai

A személyi tényezők

A munkabalesetet szenvedett munkavállalót a kft. határozatlan időtartamú szerződés keretén belül foglalkoztatta, középfokú szakirányú képesítéssel rendelkezett és okmányai szerint „D” kategóriás gépjármű vezetésére jogosult. A gépkocsivezető munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet szerinti időszakos munkaköri alkalmassági orvosi vizsgálaton is részt vett, és az adott munkakörben történő foglalkoztatásra „alkalmas” minősítést kapott.

A munkaszerződésbe FEOR-93 8356 (tehergépkocsivezető) került bejegyzésre. [A FEOR-08 szerinti kódszám 8417 (a hatályba lépés dátuma 2011. január 1. volt)]

A targoncavezetőt a munkáltatója szintén határozatlan időtartamú szerződéssel foglalkoztatta, részt vett az időszakos orvosi vizsgálaton.

Okmányai szerint, jogosult volt a diesel-villamos emelővillás targoncát vezetni.

Egyéni védőeszköz

A munkáltató az Mvt. 56. §-ának megfelelően írásban meghatározta az egyénvédőeszköz-juttatás rendjét, és az ebben meghatározott védőeszközökkel a gépkocsivezetőt ellátta. A gépkocsivezető az MSZ EN ISO 20346:2008 szerinti védőlábbal és MSZ EN 388:2003 szerinti védőkesztyűt viselt a baleset pillanatában.

A munkaeszköz

A kalodák emelését végző 2 t teherbírású DESTA DVHM 2022 LX típusú targonca üzembe helyezése (új állapotban) két éve történt. Szerkezete biztonsági szempontból nem volt kifogásolható. A helyszínelés során mérésrel megállapították, hogy a targonca kerekeiben az előírt 8 bar helyett csak 5,5 bar nyomás volt.

A munkakörnyezet

A baleset időpontjában 25-27 °C volt a hőmérséklet, az égboltozat felhős, szélcsendes volt. A füves rakodóterület az ott rendszeresen mozgó járművek kerekeitől egyenetlen, nyomvályús volt.

Egyéb dokumentációk

A tehergépjárművek a szállítólevelekben a kalodába helyezett állványelemeket felsorolták, a gépkocsik menetíró készülékének adatainál eltérés nem volt.

A targonca munkavédelmi üzembe helyezésének dokumentumai rendezettek voltak. Az emelőgépnaplót rendszertelenül vezették; műszaki állapottal kapcsolatos bejegyzés fél éve nem volt, annak ellenére, hogy a balesetvizsgálat előtt két héttel több javítást is végeztek a targoncavezető elmondása szerint.

A tevékenységgel összefüggésben

A munkáltató

A szállítási tevékenységet végző munkáltató nem ellenőrizte telephelyén kívül a gépkocsivezetők tevékenységét. Az építető cég – mely az építési munkákkal kapcsolatos szerződésben foglaltak szerint biztosította az anyagmozgatáshoz a targoncát – sem tett eleget a munkaterületen az ellenőrzési kötelezettségének napi rendszerességgel.

Megállapításra került, hogy megsértették

- a targoncák biztonságáról szóló MSZ EN 1726-1:2001 szabvány 3.3. pontja, 3.5. pont a) bekezdése, 7.3.3.2. pontjában,
- Mvt. 40. § (1) bekezdése, 41. § (1) bekezdése, 54. § (7) bekezdés b) pontjában előírtakat.

A balesetet szenvedett munkavállaló, illetve a targoncavezető

Közvetlenül nem bizonyítható, hogy a balesetet szenvedett gépkocsivezető ismerte-e az Emelőgép Biztonsági Szabályzat előírásait, de képzettségéből adódóan elvárható lett volna, hogy felismerje a targonca túlterheléséből adódó kiegyensúlyozatlanság veszélyeit.

A több éves gyakorlattal rendelkező targoncavezető figyelmen kívül hagyta a 47/1999. (VIII. 4.) GM rendelettel kiadott Emelőgép Biztonsági Szabályzat I. fejezet 8.1.3., 8.1.4., 8.1.5., 8.1.10., 8.2.3. pontjaiban foglaltakat.

A munkabaleset oklancolata

- Állványelemek szállítása, tárolótéri elhelyezése,
- A munka gyorsítása érdekében egyszerre két állványkaloda emelése,
- A targoncavezető helytelenül ítéli meg a két kaloda tömegét,

A Munkavédelem szaklapunkban közzétett szakkikkek és az egyes esetekre, kérdésekre adott válaszok Olvasóink munkavédelmi tájékoztatásában kívánnak segíteni. A kérdésekre adott válaszok a szerzőnk rendelkezésre álló információk alapján kialakított egyéni szakmai véleményét tükrözik. A teljes tényállás ismeretében személyesen nyújtandó jogi tanácsadás eltérő szakmai véleményhez vezethet, ezért az értelmességbeli különbözőségekre Kiadónk felelősséget nem vállal.

- A két kaloda tömege meghaladja a targonca megengedett teherbírását,
- Az emelővillás targoncával a teherbírásnál nagyobb tömegű teherrel egyenetlen talajon manőverezés,
- A targonca felbillenése ellen a két járművezető a targonca ellensúlyának növelésére a targoncára fellép,
- A talajegyenetlenség miatt a targonca megbillen, R. N. a földre esik,
- A targonca a földön fekvő munkavállalóra zuhan,
- R. N-t súlyos, életveszélyes sérülésekkel szállítják kórházba
- [Életét a gyors, gondos orvosi kezelés megmentette]

A munkáltató intézkedése a hasonló munkabaleset megelőzése érdekében

- A gépkocsivezetők anyagmozgatási tevékenységének felfüggesztése
- A munkabaleset tanulságainak széleskörű ismertetése

A Megyei Kormányhivatal Munkavédelmi és Munkaügyi Szakigazgatási Szerve Munkavédelmi Felügyelőségének intézkedése

Határozatban megtiltotta

- az emelővillás targoncával szilárd burkolat nélküli egyenetlen talajon történő anyagmozgatást;
- a felemelt tehernek a „kis emelési magasságot” meghaladó magasságban történő szállítását;
- a targoncának az előírtnál alacsonyabb abroncsnyomással történő üzemeltetését;
- az állványelemekkel feltöltött ismeretlen tömegű állványtároló kalodák együttes emelését a targonca megengedett teherbírását meghaladó tömeggel;
- az emelővillás targoncára történő felkapaszkodást illetve ott tartózkodást, valamint az ellensúly tömegének növelését.

Munkavédelem X. évfolyam,
második szám, 2012. február
Kiadja a Fórum Média Kiadó Kft.
1145 Bp., Szugló u. 52-54.
Tel.: 273-2090 Fax: 468-2917
Felelős kiadó: Gyórfi Nóra, ügyvezető igazgató
Szerkesztő: Nagy Réka
HU ISSN 1785-9182
Előfizethető a kiadónál.
Hirdetések felvétele:
Tel.: 273-2090 Fax: 468-2917,
E-mail: forum-media@forum-media.hu
Internet: www.forum-szaklapok.hu
www.forum-media.hu
Nyomdai kivitelezés: Prime Rate Kft.

FORUM

